

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Institutiones Canonicae

Schnorrenberg, Anno

Coloniae, 1740

§. 1. Essentialia Sacramenti Ordinis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-62040](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-62040)

nervos intendat, ad perdendos nos penitus, & à fiducia etiam, si possit, divinæ misericordiæ deturbandos, quam cum impendere nobis exitum vitæ per-

spicit. Ideo in fine ita concludit Concilium. *cap. 3.* Nec tanti Sacramenti contemptus absque ingenti scelere, & ipsius Spiritûs Sancti injuria esse potest.

TITULUS VII.

DE

Sacramento Ordinis.

QUINQUE Sacramenta, de quibus in præcedentibus, sunt necessitatis: duo sequentia videlicet Ordo & matrimonium respectu privatorum voluntatis sunt, De excellentia Sacramenti Ordinis ita Gratianus: Cætera Sacramenta unicuique propter se dantur, & unicuique talia fiunt, quali corde & conscientia accipiuntur; istud verò non propter se so-

lùm, sed propter alios datur: & ideo necessè est, ut vero corde mundaque conscientia, quantum ad se sumatur, quantum ad alios autem non solum sine omni macula, sed etiam sine omni infamia propter scandalum fratrum, ad quorum utilitatem non solum ut præsent, sed etiam ut profint, Sacerdotium datur.

§. Primus.

Essentialia Sacramenti Ordinis.

QUÆRES primò. An Ordo Sacramentum?

R. Affirmativè. Cum Scripturæ testimonio, Apostolicâ traditione, & Patrum unanimi consensu perspicuum sit, per sacram Ordinationem, quæ verbis & signis exterioribus perficitur, gratiam conferri, dubitare nemo debet, Ordinem esse verè & propriè unum ex se-

prem S. Ecclesiæ Sacramentis. *Trident. sess. 23. cap. 3.*

QUÆRES secundò. Quomodo definitur Ordo?

R. Magister sententiarum *lib. 4. dist. 24.* ita definit: Ordo est signaculum quoddam Ecclesiæ, quo spiritualis potestas traditur Ordinato. Quam definitionem approbat Doctor Angelicus in

Aaa 3 suppl.

suppl. q. 34. a. 2. in O. Definitio, inquit, quam Magister ponit de Ordine, convenit Ordini, in quantum est Ecclesiæ Sacramentum, & ideo duo ponit, videlicet signum exterius, & effectum interiore, potestatem videlicet spiritualem, qui est proprius effectus hujus Sacramenti.

Quæres *tertiò*. Qualis spiritualis potestas in susceptione Ordinum vel Ordinatione confertur?

R. Duplex, Ordinis & Jurisdictionis. Potestas Ordinis ad verum Christi Domini corpus in sanctissima Eucharistia confertur: potestas jurisdictionis verò tota in Christi corpore mystico versatur. Ad eam enim spectat Christianum populum gubernare, moderari, & ad æternam cœlestemque beatitudinem dirigere. *Catechism. Rom. p. 2. cap. 7. q. 7.*

Quæres *quartò*. Quot sunt Ordines?

R. Cum *Catechism. Rom.* contra communem Canonistarum sententiam docendum erit omnes holce Ordines septenario numero contineri, semperque ita à Catholica Ecclesia traditum esse; quorum nomina hæc sunt: Ostiarius, Lector, Exorcista, Acolythus, Subdiaconus, Diaconus, Sacerdos. Ex his alii majores, qui etiam sacri, alii minores dicuntur. Majores vel sacri sunt Ordo Sacerdotalis, Diaconatus & Subdiaconatus: ad minores Acolythi, Exorcistæ, Lectores, Ostiarii referuntur.

Quæres *quintò*. An prima Tonsura sit Ordo?

R. negativè. Sed Clericalis Tonsura quædam præparatio est ad Ordines su-

sciendos. Ut enim homines ad baptismum exorcismis, ad matrimonium sponsalibus præparari solent; ita cum tonso capillo Deo dedicantur, tanquam aditus ad Sacramentum Ordinis reperitur. *Catechism. cit. q. 13.*

Quæres *sexto*. An Episcopatus Ordo sit?

R. Tametsi unus est Ordo Sacerdotalis, varios tamen dignitatis & potestatis gradus habet. Primus est eorum, qui sacerdotes simpliciter vocantur; 2dus est Episcoporum, qui singulis Episcopatibus præpositi sunt, ut non solum cæteros Ecclesiæ ministros, sed & fidelem populum regant, & eorum salutis summa cum vigilantia & cura prospiciant. *Catech. Rom. cit. q. 24.*

Quæres *septimò*. Quis legitimus Sacramenti Ordinis minister?

R. Constat ad Episcopum eam administrationem pertinere. Quamvis autem nonnullis Abbatibus permillum sit, ut minores & non sacros Ordines interdum administrent, tamen hoc proprium Episcopi munus esse nemo dubitat. *Catech. cit. q. 5.* Abbatibus autem ac aliis quibuscunque exemptis non licet intra fines cujuscunque Diœcesis existentibus, etiamsi nullius Diœcesis vel exempti dicantur, cuiquam, qui Regularis subditus sibi non sit, tonsuram vel minores Ordines conferre. *Tridentin. sess. 23. cap. 10. de reform.*

Quæres *octavo*. Quodnam subiectum Ordinis?

R. Malculus baptizatus. Pueris quidem & furiosis vel amentibus, quòd usu rationis carcant, hoc Sacramentum dan-

dandum non est, quamvis si iis quoque administraretur, Sacramenti characterem in eorum anima imprimi certò credendum sit. *Catech. cit. q. 27.*

Quæres nonò. Quæ officia singulorum Ordinum:

Re. primò. Ostiarii munus est templi claves & januam custodire, aditu templi arcere eos, quibus ingredi interdictum, sancto Missæ Sacrificio assistere, & curare, ne quis propius quàm par est, ad sacram aram accedat, & Sacerdotem rem divinam facientem interpellat. *Catech. q. 15.* 2dò. Ad Lectoris munus pertinet in Ecclesia novi & veteris Testamenti libros clarâ voce & distinctè recitare, præsertim eos, qui inter nocturnam psalmodiam legi solent, & prima Christianæ Religionis rudimenta fidelibus tradere, *Catech. q. 16.* 3tò. Exorcistis potestas data est nomen Domini invocandi super eos, qui ab immundis spiritibus obsidentur, *Catech. q. 17.* 4tò. Acolythorum munus est ministris majoribus Sub- & Diacono in Altari ministrare, luminaria deferre, & asservare, & cum Missæ Sacrificium celebratur, præcipuè dum Evangelium legitur. *Catech. q. 18.* 5tò. Subdiaconi munus est Diacono in Altari servire, sacra linteamina, vasa, panem & vinum ad Sacrificii usum necessaria parare, Epistolam legere, & tanquam testis ad Sacrificium assistere. *Catech. q. 18.* 6tò. Diaconi officium est Episcopo & Sacerdori sacra facienti vel alia Sacramenta administranti assistere, in Missæ Sacrificio Evangelium legere, bona ecclesiastica inter pauperes distribuere, tanquam

oculus Episcopi investigare, quinam in urbe piè & religiosè, quive secus vitam traducant, eosque privatim adhortari, publicè cortigere & redarguere, & ad Episcopum deferre, in absentia Episcopi & Sacerdotis Evangelium annuntiare & explanare. *Catechism. q. 20.* 7tò. Sacerdotis est DEO Sacrificium offerre, & Ecclesiastica Sacramenta fidelibus administrare. *Catech. q. 21.* Exoptat autem Synodus Tridentina *sess. 23. cap. 17. de reform.* ut sanctorum Ordinum à Diaconatu ad Ostiariatum functiones, ab Apostolorum temporibus ab Ecclesia laudabiliter receptæ, & pluribus in locis aliquamdiu intermissæ in usum juxta S. Canones revocentur, ne ab hæreticis tanquam otiosæ traducantur.

Quæres decimò. Quæ materia & forma hujus Sacramenti?

Re. cum Bellarm. *cap. 9. de Sacramento Ordinis.* Credibile est Dominum instituisse materias Ordinum, non quidem in particulari, sed generaliter, monendo Apostolos, ut Ordines conferrent per ceremoniam instrumentorum, quibus significaretur coram potestas speciatim. De materia & forma cujuslibet Ordinis videri possunt Canones in *dist. 23.*

Quæres undecimò. An ad validitatem hujus Sacramenti requiratur, ut Ordinandus verè & realiter tangat instrumenta, quæ sunt materia remota Ordinis, quem suscipit?

Re. Cum Doct. Angel. in *suppl. q. 34. a. 5. ad 3.* Ipsa verba formæ videntur ostendere, quòd tactus materiæ sit de essentia Sacramenti, quia dicitur: *Accipe hoc vel illud &c.*

Quæ-

Quæres *duodecimò*. Quis effectus Sacramenti Ordinis?

Re. cum *Catech. Rom. q. 28.* Quamvis Ordinis Sacramentum maxime ad utilitatem & pulchritudinem Ecclesiæ spectet, tamen in ejus quoque anima, qui sacris initiatur, sanctificationis gratiam efficit, quâ idoneus habilisque ad rectè munere suo fungendum Sacramentaque administranda reddatur. Aliam quoque gratiam hoc Sacramentum tribuit, videlicet potestatem, quæ ad sanctissimum Eucharistiæ Sacramentum refertur; in Sacerdote quidem plena & perfecta, ut

qui Domini nostri corpus & sanguinem unus conficere potest; in aliis verò inferiorum Ordinum ministris minorem majoremve, quo quis ministerio suo magis minusve ad Altaris Sacramenta accedit. Atque hæc potestas etiam character spiritualis dicitur: ad quem Apostolus videtur spectasse, cum ad *Timoth.* ait: *Noli negligere gratiam, quæ in te est, quæ data est tibi per prophetiam cum impositione manuum presbyterii.* Et alibi: *Admoneo te, ut resuscites gratiam DEI, quæ est in te per impositionem manuum mearum.*

§. Secundus.

D E

Ordinandis.

OMnia ferè accidentalia Ordinationis explicavimus in *Lib. 1. de Clericis in sacris & non sacris constitutis*, quæ in compendio hîc reperimus.

Quæres *primò*. Quæ requiruntur, ut quis licitè ordinetur?

Re. primò. Primam tonsuram & quatuor minores Ordines suscipere desiderans, sacro Chrysmate confirmatus esse debet: *Trident. sess. 23. de reform. cap. 4. ex legitimo Matrimonio procreatus, cap. ut filii. 1. de filiis Presbyc. cap. is qui. 1. eod. in 6.* aut natalibus restitutus: origine, vel domicilio, vel beneficio Diocesanus. *cap. nullus. 4. de temp. ordinat. in 6.* aut à suo Episcopo dimissus.

add. Ad primam tonsuram septennium

completam requiritur. Eos, qui minores Ordines susceperunt, expedit non pauciores habere quàm annos duodecim. Nullus ad Subdiaconatus Ordinem ante vigesimum secundum, ad Diaconatus ante vigesimum tertium, ad Presbyteratus ante vigesimum quintum (intellige, inchoatum) ætatis suæ annum promoveatur. *Trid. sess. 23. cap. 12. de reform.*

3tid. Præterea requiritur, ut Ordinandi sint liberi. *cap. instruendi. 1. & cap. consuluit. 5. de servis non ordin.* mente & corpore integri, nullam notabilem deformitatem patientes. *can. maritum. 2. dist. 33. & dist. 55. per totum.* Ac toto titulo: *De corpore vitiatas non ordinandis.*

Ma-